

UNIVERSITETI I EVROPËS JUGLINDORE
УНИВЕРЗИТЕТ НА ЈУГОИСТОЧНА ЕВРОПА
SOUTH EAST EUROPEAN UNIVERSITY

Study program

Rehabilitimi klinik në fushën e çrregullimeve neurozhvillimore dhe sëmundjeve neurodegenerative (2025/2026)

Fakulteti	Fakulteti i shkencave shëndetsore
Cikli i studimeve	Cikli i dytë (Pasdiplomike)
SETK	60
Kodi	NDND-60
Titulli	Specialist i aplikuar për rehabilitimin klinik në fushën e çrregullimeve neurozhvillimore dhe sëmundjeve neurodegenerative
Numri në arkiv i akreditimit [60]	03-3105/3
Numri në arkiv i akreditimit []	
Vendimi për fillim me punë	
Data akreditimit	18.12.2025

Përshkrimi i programit

Arsyetimi për organizimin e Studimeve profesionale specialistike të ciklit të dytë për Teknik Fizioterapeut - Specialist në Rehabilitimin Klinik të Çrregullimeve Neurozhvillimore dhe Sëmundjeve Neurodegenerative, në Fakultetin e Shkencave Shëndetësore bazohet në nevojën për:

- trajnimin i profesionistëve të kujdesit shëndetësor për të marrë arsim të lartë të specializuar në një fushë të caktuar të kujdesit shëndetësor;
- harmonizimin me standardet e Bashkimit Evropian që zbatohen për profesionet e rregulluara në fushën e shkencave shëndetësore;
- për t'i mundësuar stafit të përmirësojë njohuritë dhe shkathtësitë e tyre në fusha të caktuara;

Qëllimi kryesor i këtij programi studimi është pajisja e studentëve me një sërë shkathtësish gjenerike dhe kompetencash klinike, aplikimi i arritjeve shkencore dhe profesionale në praktikën klinike, duke përfshirë zhvillimin e mëtejshëm profesional, në përputhje me parimet e praktikës së mirë shkencore dhe klinike.

Gjegjësisht, nëpërmjet programit studimor Teknik fizioterapeut - Specialist në rehabilitimin klinik të çrregullimeve neurozhvillimore dhe sëmundjeve neurodegenerative, Qëllimi është që t'ju jepet përgjigje nevojave të sistemit shëndetësor për edukimin e fizioterapistëve për të ofruar shërbime shëndetësore në zonën e ngushtë të specifikuar, në përputhje me nevojat globale.

Karriera

Patologjitë, me të cilat përballen të moshuarit, janë shumë të larmishme dhe gjithashtu vuajnë prej tyre me intensitet të

ndryshëm. Sa i përket ndryshimeve neurologjike, këto janë sëmundje që prekin aspekte të tilla si aftësitë motorike ose drejtimin e duhur mendor, ndaj janë veçanërisht të ashpra. Kujdesi paliativ, nga ana tjetër, lehtëson vuajtjet në rastet e pakthyeshme.

Për këtë arsye, këto dy fusha janë shumë të rëndësishme, pasi trajtojnë dy çështje shumë të ndjeshme që mund të përkeqësojnë cilësinë e jetës së të moshuarve. Prej aty nevojiten njohuri dhe aftësi specifike, për përfitimin dhe përcaktimin e të cilave është planifikuar ky program profesional për studimeve profesionale specialistike për Infermier, specialist në kujdesin shëndetësor në komunitet në fushën e neurogeriatriisë dhe kujdesit paliativ në Fakultetin e Shkencave Shëndetësore.

Konfirmimin për nevojën, atraktivitetin dhe modernitetin e këtij programi studimi e gjejmë në kushtet moderne të jetesës, përparimin e shkencës, por edhe në përvojën e vendeve evropiane dhe të vendeve të botës në organizimin e studimeve me strukturë të njëjtë ose të ngjashme dhe me fokus në kompetencat e studentëve.

Kurrikula e programit të studimit është hartuar në përputhje me të gjitha nevojat e profesionit dhe shkencës mjekësore, me synimin për të formuar staf profesional, i cili përveç njohurive teorike të neurogeriatriisë dhe kujdesit paliativ, do të ketë një gamë të gjerë aftësish praktike të adoptuara, të zbatueshme në procesin e parimeve të përgjithshme dhe të veçanta të neurogeriatriisë dhe kujdesit paliativ.

Popullsia e botës po plaket dhe në këtë kontekst po rritet kërkesa për staf mjekësor të arsimuar për të ofruar shërbim shëndetësor cilësor për këtë grup vulnerabël të popullsisë në botë dhe në vendin tonë.

Infermierët/teknikët e ardhshëm - Specialistët në neurogeriatri dhe kujdesin paliativ do të kualifikohen për të punuar në: qendra geriatrike dhe gerontologjike, klinika neuroreabilitimi, klinika të memories për pacientët me demencë, shërbime vizitash në shtëpi për të moshuarit, etj

Rezultatet e të mësuarit

Njohuritë dhe të kuptuarit

- Demonstron njohuri të gjera të shkencave në të cilat bazohet rehabilitimi klinik, gjegjësisht demonstron njohuri të thelluara në fushat e anatomisë, fizikës, fiziologjisë, psikologjisë dhe njohuri të gjera të biomekanikës, kinesiologjisë dhe neurologjisë.
- Demonstron njohuri të gjera për etiopatogenezën, simptomatologjinë, diagnostikimin, trajtimin dhe parandalimin e sëmundjeve për të cilat mund të aplikohet rehabilitimi klinik.
- Njohuri për shkaqet themelore të proceseve patologjike në të cilat fokusohet rehabilitimi dhe terapia, shkaqet e dëmtimeve funksionale dhe metodat e rehabilitimit në neurologji
- Demonstron njohuri për metodat e kërkimit të përdorura në kërkimin bazë dhe të aplikuar në të gjitha aspektet e rehabilitimit klinik.
- Demonstron njohuri për parimet e parandalimit të sëmundjeve për të cilat mund të aplikohet rehabilitimi klinik.

Aplikimi i njohurive dhe të kuptuarit

Aftësia për të kryer vlerësime specifike të fizioterapisë për të arritur rehabilitimin më cilësor, për të planifikuar dhe përmirësuar trajtimin fizik dhe kryerjen e procedurave diagnostikuese.

Me aftësitë e tij komunikuese, ai ndihmon në zhvillimin e marrëdhënieve pozitive me pacientin dhe familjen e tij për të ndërtuar motivimin, i cili është i nevojshëm në procesin terapeutik dhe rehabilitues.

Të zbatojë njohuritë e tij në edukimin e studentëve universitarë dhe profesionistëve të tjerë në shëndetësi dhe institucione të tjera.

Aftësitë për të vlerësuar

Demonstron aftësinë për të interpretuar saktë situata të ndryshme klinike, duke përfshirë parametrat diagnostikues, dhe përdor gjykimin klinik për të bërë një përzgjedhje midis opsioneve të mundshme që përbëjnë fazat e fizioterapisë në bashkëpunim me një mjek specialist (vlerësimi personal, diagnoza dhe prognoza e fizioterapisë, plani i ndërhyrjes, rehabilitimi i aftësive të kufizuara, propozimi i protezave dhe mjeteve ndihmëse).

Të konfirmojë efektivitetin e programit të rehabilitimit duke dokumentuar aktivitetet profesionale, të jetë kritik ndaj punës së vet, të analizojë dhe zgjidhë problemet duke përdorur rekomandimet dhe provat e duhura kombëtare dhe ndërkombëtare; Aftësia për të përdorur njohuritë e tyre për të motivuar pacientët për trajtim rehabilitues dhe për të propozuar strategji efektive arsimore.

Aftësitë e komunikimit

Zbaton në mënyrë efektive aftësitë e komunikimit gjatë punës në ekip, duke komunikuar me pacientin dhe familjen përmes prezantimeve gojore, ose raporteve me shkrim, duke përdorur terminologjinë dhe fjalorin mjekësor.

Gjen zgjidhjet, konceptet dhe idetë e duhura në fushën e infermierisë, i diskuton dhe i ndan me shoqatën e infermierëve,

shoqatat mjekësore dhe publikun e gjerë.

Merr pjesë në punën ekipore, bashkëpunon në mënyrë aktive në punën në grup, një formë e zakonshme e punës në kujdesin parësor shëndetësor, duke ndarë përgjegjësitë dhe aktivitetet e ndryshme.

Aftësitë e të mësuarit

Demonstron aftësi për pavarësi në zgjidhjen e problemeve, tregon të kuptuarit e nevojës për zhvillim profesional përmes edukimit dhe trajnimit të vazhdueshëm mjekësor.

Demonstron aftësi për të vetëvlerësuar nivelin e arsimimit të vet për të ruajtur njohuritë në nivelin më të lartë të nevojshëm për praktikën profesionale, si dhe për të interpretuar dhe zbatuar njohuritë shkencore në rehabilitimin klinik.

Merr pjesë në tubime profesionale.

Lista e lëndëve

Semestri 1

- [CM280] [6.0 SETK] **Neurologji (Çrregullime neurodegenerative)**
- [CM281] [6.0 SETK] **Neurologji Pediatrike (Çrregullime Neurozhvilluese)**
- [CM282] [6.0 SETK] **Neurofiziologjia**
- [CM283] [6.0 SETK] **Praktika Klinike (Departamenti i Neurologjisë)**
- [6.0 SETK] **Lëndë zgjedhore**

Semestri 2

- [CM285] [6.0 SETK] **Bazat teorike të rehabilitimit klinik në neurologji (çrregullime neurodegenerative dhe neurozhvillimore)**
- [CM286] [6.0 SETK] **Rehabilitimi motorik në çrregullimet e zakonshme neurodegenerative**
- [CM284] [6.0 SETK] **Mjekësia fizikale dhe kinesioterapia në çrregullimet e zakonshme neurozhvillimore**
- [CM287] [6.0 SETK] **Praktikë Klinike (Qendra Mjekësore Balneologjike)**
- [CM289] [6.0 SETK] **Punimi i specializmit**

Description of courses

Lëndë obligative

- **Neurologji (Çrregullime neurodegenerative)**

Objektivat e programit të lëndës: Njohja e specialistit me sëmundjet neurodegenerative (ndryshimet që ndodhin në tru në këto sëmundje, pamja klinike dhe mundësitë për trajtimin e tyre); Njohja e specialistit me gjendjen dhe cilësinë e jetës së pacientit me sëmundje neurodegenerative; Vlerësimi i efekteve gjatë trajtimit.

- **Neurologji Pediatrike (Çrregullime Neurozhvilluese)**

Lënda synon të pajisë studentët me njohuri të thelluara mbi çrregullimet neurozhvilluese te fëmijët, duke përfshirë diagnostikimin, menaxhimin dhe strategjitë e rehabilitimit. Pas përfundimit të kursit, studentët do të jenë në gjendje të: • Identifikojnë dhe klasifikojnë çrregullimet neurozhvilluese te fëmijët. • Zbatojnë metoda diagnostikuese për vlerësimin e këtyre çrregullimeve. • Hartojnë plane të individualizuara të trajtimit dhe rehabilitimit. • Bashkëpunojnë me ekipe multidisciplinare për menaxhimin e rasteve komplekse.

- **Neurofiziologjia**

Në fund të lëndës, studentët do të mësojnë: - Të identifikojnë sistemet kryesore neuroanatomike dhe të shpjegojnë funksionin e tyre; - Të shpjegojnë mekanizmat molekularë dhe qelizorë të komunikimit neuronal (kanalet jonike, ngacmueshmëria qelizore, transmetimi sinaptik dhe plasticiteti sinaptik) në sistemet neuroanatomike, kryesisht në sistemin nervor integruar - Të përshkruajnë se si manifestohet dëmtimi më i zakonshëm i sistemeve kryesore neuroanatomike në praktikën e përditshme neurologjike dhe neuropsikologjike; - Të shpjegojnë se si parimet e neuropsikologjisë klinike zbatohen për popullata të veçanta, veçanërisht, tek fëmijët dhe të moshuarit.

- **Praktika Klinike (Departamenti i Neurologjisë)**

Objektivat e programit të lëndës: Rehabilitimi neurologjik dhe fizioterapia janë fusha të specializuara të rehabilitimit që fokusohen në trajtimin e individëve me sëmundje neurologjike. Fizioterapia jo vetëm që i ndihmon pacientët të rikthejnë lëvizjet, forcën, ekuilibrin ose koordinimin, por gjithashtu ndihmon në rritjen e besimit në vetvete dhe

pavarësisë së tyre. Plani i rehabilitimit për çrregullimet e zhvillimit neurologjik dhe sëmundjet neurodegenerative përgatitet individualisht dhe konkretisht për çdo individ. Për këtë, individit duhet të kalojë një skrinim dhe vlerësim të detajuar neuropsikologjik. Duhet të identifikohen fushat e forta dhe të dobëta kognitive (ato që kanë nevojë për përmirësim) dhe duhet të përcaktohet në cilën fushë është e nevojshme mbështetje për rehabilitim. Rëndësia e procesit pas përcaktimit të qëllimit të rehabilitimit, mund të realizohet vetëm në mënyrë të shëndetshme me pjesëmarrje dhe përpjekje të rregullta të individit. Është shumë e vështirë, madje e pamundur, të arrihet përparim me përpjekje njëanshme nga eksperti. Për këtë arsye, është e rëndësishme motivimi, dëshira dhe përpjekja e individit, dhe më pas edhe e anëtarëve të familjes së individit. Qëllimi i rehabilitimit neurologjik ose neurorehabilitimit është që, përmes fizioterapistit dhe metodave speciale, të mund të përmirësohen funksionet e pacientit të cilat janë dëmtuar për shkak të çrregullimit të sistemit nervor, të zvogëlohen simptomat, të rritet cilësia e jetës dhe ta çojnë pacientin në nivelin më të lartë të pavarësisë. Populli duhet të dijë dhe të edukojë veten për parandalimin e sëmundjeve të ndryshme që mund të çojnë në çrregullime që nënkuptojnë pamundësinë për të kryer aktivitete të përditshme, dhe duhet të njohë përfitimet e lëvizjes dhe funksionimit të zakonshëm.

- **Bazat teorike të rehabilitimit klinik në neurologji (çrregullime neurodegenerative dhe neurozhvillimore)**

Pas përfundimit të lëndës, studentët pritet të jenë në gjendje të demonstrojnë aftësitë e mëposhtme specifike: - njohuri të avancuara të parimeve bazë të neurorehabilitimit; - kuptim të avancuara të etiologjisë dhe patogjenezës së kushteve të ndryshme neurologjike; - aftësi dhe teknika të avancuara klinike për rehabilitimin e kushteve të zakonshme neurodegenerative; - ndjekje e risive në fushat përkatëse të fizioterapisë, duke përfshirë teknikat e vlerësimit, arsyetimin klinik dhe aftësitë vendimmarrëse në zhvillimin e planeve të trajtimit dhe menaxhimit gjithëpërfshirës të pacientit; - kapacitet për të ndërmarrë kërkime, analiza dhe interpretime të detajuara të vlerësimit funksional. - aftësi për të promovuar praktikën e bazuar në prova në fizioterapi.

- **Rehabilitimi motorik në çrregullimet e zakonshme neurodegenerative**

Pas ndjekjes së lëndës studentët njihen me parimet dhe metodat moderne në rehabilitimin motorik, si një qasje terapeutike jo medikamentoze në trajtimin e sëmundjeve të ndryshme neurodegenerative. Njohja e metodave bazë dhe moderne për vlerësimin e çrregullimeve funksionale të sistemit nervor mundëson përgatitjen për përdorim efektiv të burimeve, si synimi kryesor strategjik i edukimit dhe praktikës në planin afatgjatë.

- **Mjekësia fizikale dhe kinesioterapia në çrregullimet e zakonshme neurozhvillimore**

Pas përfundimit të kësaj lënde, studentët pritet të jenë në gjendje të demonstrojnë aftësitë e mëposhtme specifike: - njohuri të avancuara të parimeve bazë të neurofiziolgjisë, neuropsikologjisë dhe neurorehabilitimit; - kuptim i avancuar i etiologjisë dhe patogjenezës së kushteve të ndryshme neurologjike; - vlerësim i shkallës së zhvillimit dhe plani i procesit; - aftësi dhe teknika moderne për rehabilitimin e kushteve të zakonshme neurodegenerative; - aftësi për të ndërmarrë kërkime, analiza dhe interpretime të hollësishme të vlerësimit funksional; - aftësi për të promovuar praktikën e bazuar në prova në fizioterapi.

- **Praktikë Klinike (Qendra Mjekësore Balneologjike)**

Pas përfundimit të këtij plan programi, studentët do të mësojnë të kryejnë matje, monitorim dhe regjistrim të disfunksioneve në çrregullimet neuro-zhvillimore dhe neurodegenerative. Ata do të jenë të aftë të hartojnë një skemë dhe një program rehabilitimi për sëmundjet më të shpeshta neurodegenerative dhe çrregullimet neuro-zhvillimore në kushte të trajtimit në kurat e banjave. Poashtu, studentët do të kenë njohuri për procedurat që aplikohet në neurorehabilitim, në kushte të trajtimit në kurat e banjave.

- **Punimi i specializimit**

Pas dhënies së provimeve, studenti mund të fillojë me procedurën e paraqitjes, së punimit dhe mbrojtjes publike të punimit të specializimit. Studenti e zgjedh mentorin, me udhëzimin e të cilit e përgatit aplikimin e punimit të specializimit. Aplikimi patjetër duhet të lejohet nga Këshilli mësimor-shkencor i fakultetit. Pas punimit të versionit final të punimit të specializimit, Këshilli mësimor-shkencor formon komision tre anëtarësh, i cili përgatit raport, me çka pranohet ose refuzohet punimi i specializimit. Raporti pozitiv miratohet nga Këshilli mësimor-shkencor dhe caktohet dita e mbrojtjes publike.

Lëndë zgjedhore

- **Rehabilitimi neurologjik në sëmundjen e Parkinsonit dhe sindromën atipike të parkinsonit**

Pas përfundimit të kësaj lënde, studentët e diplomuar pritet të jenë në gjendje të demonstrojnë shkathtësitë specifike të mëposhtme: Njohuri të avancuara të parimeve bazë të neurorehabilitimit. Kuptimi i avancuar i etiologjisë dhe patogjenezës së kushteve të ndryshme neurologjike. Shkathtësi dhe teknika të avancuara klinike për rehabilitimin e

kushteve të zakonshme neurodegenerative. Përparimet e fundit në fushat përkatëse për fizioterapinë, duke përfshirë teknikat e vlerësimit, gjykimin klinik dhe aftësitë vendimmarrëse në zhvillimin e planeve të trajtimit dhe menaxhimit gjithëpërfshirës të pacientit. Kapaciteti për të ndërmarrë kërkim të detajuar, analizë dhe interpretim të vlerësimit funksional. Aftësia për të promovuar praktikën e bazuar në prova në fizioterapi.

- **Efektet e të ushqyerit në sëmundjet neurodegenerative dhe çrregullimet neurozhvilluese**

Objektivat e lëndës: Të kuptoj lidhjen midis stilit të të ushqyerit dhe funksionet e trurit. Të identifikoj rolin e lëndëve ushqyese në mbrojtjen ose përkeqësimin e proceseve neurodegenerative. Të përshkruaj mekanizmat përmes të cilëve faktorët ushqyës ndikojnë në stresin oksidativ, inflamacionin etj. Të vlerësoj rëndësinë e mikronutrientëve si vitamina B12, vitamina D, omega-3, antioksidant etj. Të zhvilloj aftësi kërkimore dhe analitike në shqyrtimin e literaturës shkencore mbi rolin e ushqyerjes në shëndet.

- **Parimet etike në Neurologjinë Pediatrike: Çrregullime Neurozhvillimore**

Pas përfundimit të lëndës, studenti do të: - dijë për mënyrën e trajtimit etike të zhvillimit normal dhe modeleve më të zakonshme të zhvillimit abnormale; - ketë aftësinë për të marrë anamnezë të detajuar në mënyrë mbështetëse; - ketë afinitete etike për shqyrtimin klinik të fëmijëve të të gjitha moshave, duke përfshirë vlerësimin e zhvillimit; - ketë kompetencë në ekzaminimin neurologjik dhe vlerësimin neuroshkencor të foshnjave, bebeve dhe fëmijëve më të rritur; - jetë në gjendje të zhvillojë në mënyrë të pavarur projekte kërkimore ose punime të lidhura me fushën e neuroshkencës pediatrike, në të cilat do të implementojë principet etik;

- **Vlerësimi neuropsikologjik në çrregullimet neurodegenerative dhe neurozhvillimore**

Kjo lëndë është krijuar për të qenë një hyrje në teorinë neuropsikologjike. Lënda do të mbulojë fushat kryesore funksionale të vlerësuara zakonisht nga neuropsikologët. Do të diskutohet vlerësimi përgjatë jetëgjatësisë, me theks në vlerësimin e fëmijëve dhe adoleshentëve. Do të mësohen disa nga instrumentet neuropsikologjike më të përdorura. Përveç kësaj, do të shqyrtohen çrregullime të ndryshme që hasin zakonisht neuropsikologët dhe ndikimin e tyre në performancën e testit neuropsikologjik.